

Norsk institutt for naturforskning
Postboks 5685 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Saksbehandler, innvalgstelefon
Hilde Ely-Aastrup, 74168074

Dispensasjon til kameraovervåkning og droneflygning - hekkesuksess for hettemåker i Måsdammen - Tautra naturreservat

Vi viser til mottatt søknad datert 04.04.2022 om tillatelse til å installere overvåkningskamera for å overvåke hekkesuksess og predasjon for hettemåker i Måsdammen, Tautra naturreservat. I tillegg søkes det om flygning av drone for å telle antall aktive reir og hekkesuksess.

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 har Statsforvalteren i Trøndelag fattet følgende vedtak om dispensasjon fra vernebestemmelsene for Tautra med Svaet naturreservat og fuglefredningsområde, fastsatt ved Kronprinsreg.res. 19. desember 2003, § 3 punktene 3, 4 og 6:

Norsk institutt for naturforskning gis dispensasjon til å installere overvåkningskamera i et av trærne ved Måsdammen, til å kjøre drone over hettemåkekolonien 2 ganger pr sesong, og til ferdsel naturreservatet i midten av mai – årene 2022 til og med 2024.

Vilkår

- 1. Ved montering av kamera skal fuglelivet ikke forstyrres mer enn absolutt nødvendig.*
- 2. Ved bruk av drone skal den kjøres så høyt som det går an for samtidig å få tatt gode nok bilder.*
- 3. Det skal ikke tas bilder av folk, og om det skjer ved uhell, skal bildene slettes ved første anledning.*
- 4. Registreringene skal legges inn i Artskart for at dataene skal være offentlig tilgjengelige.*

Vi gjør oppmerksom på at dette vedtaket er fattet i medhold av naturmangfoldloven og verneforskriften for Tautra naturreservat. Søker må i tillegg innhente eventuelle andre nødvendige tillatelser.

Søknaden

Det søkes om tillatelse til å installere overvåkningskamera for å overvåke hekkesuksess og predasjon for hettemåker i Måsdammen på Tautra. I tillegg søkes det om flygning av drone for å telle antall aktive reir og hekkesuksess. Kamera vil bli installert rundt midten av mai. Kameraet er tiltenkt å stå over flere år, så vi søker tillatelse til å la utstyret stå fra 2022 til 2024. Droneflygning vil skje samme dag som kamera blir installert i midten av mai.

Verneformål og områdebeskrivelse

«Formålet med fredningen er å bevare et viktig artsrikt våtmarksområde med vegetasjon, fugleliv og annet dyreliv som naturlig er knyttet til området» (Jf. verneforskriften § 2). Tautra med Svaet fikk Ramsarstatus i 1985. En forvaltningsplan er under utarbeidelse.

Måsdammen er en grunn, eutrof dam med rik vannkantvegetasjon. En tallrik hettemåkekoloni bruker de flytende, sammenhengende vegetasjonsbeltene og holmene ute i dammen til hekkeplasser.

Hjemmelsgrunnlag

Tautra ble vernet i 1984. Dagens forskrift ble fastsatt ved Kronprinsreg.res. 19. desember 2003, men opprinnelig ordlyd fra 1984 ble i all hovedsak videreført. Siden den gang er det gjort enkelte mindre endringer i forskriften, som for eksempel tidligere start på ferdselsforbudsperioden i naturreservatet og fuglefredningsområde.

Måsdammen i A-området på Tautra som er vernet som naturreservat. Ifølge § 3 punkt 3 «*må det ikke iverksettes tiltak som kan endre de naturgitte forhold, som f.eks. oppføring av..., anlegg og permanente og midlertidige innretninger, ... Opplistingen er ikke uttømmende.*»

Drone regnes som modellfly, og ordlyden i § 3 punkt 4 er «*Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder bruk av modellbåter og modellfly.*»

Det er ferdselsforbud i hekketiden ifølge § 3 punkt 6: «*I tiden f.o.m. 1. april t.o.m. 15. juli er all ferdsel i reservatet forbudt for andre enn fastboende på Tautra, Kystverkets ansatte ved nødvendig vedlikehold av Kystverkets anlegg og registrerte yrkesfiskere ved næringsutøvelse.*»

Søknaden om dispensasjon må behandles etter den generelle dispensasjonshjemmelen, naturmangfoldloven av 19.06.2009 (nml) § 48 som erstatter § 8 i verneforskriften for Tautra. Vilklårene som må være oppfylt for å kunne gi dispensasjon, er iht nml § 48 som følger: «*Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, ...*»

Statsforvalterens vurdering

Ifølge nml § 7 skal prinsippene i nml §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer for offentlige beslutninger som berører naturmangfold.

NTNU VM utarbeidet bevaringsmål i rapporten «Forvaltning og overvåkning av biologisk mangfold på Tautra», Øien mfl. 2009. Et av bevaringsmålene er å opprettholde et åpent vannspeil i Måsdammen for å sikre hekkekvalitetene for hettemåke og andre krevende vannfuglarter som har tilhold her. I rapporten er det å gjennomføre et overvåkingsopplegg for hekkebestander av ærfugl, hettemåke og fiskemåke (inkl. vannspeilet i Måsdammen) satt opp med førsteprioritet. Å holde vannspeilet åpent, har Statens naturoppsyn og Statsforvalteren som forvaltningsmyndighet sørget for gjennom utgraving i 2016 og ved fjerning av vannvegetasjon årlig siden 2019.

I 2014 kom NTNU VM med rapporten, «Biologisk status og skjøtelsesplan for Måsdammen på Tautra, Frosta kommune» (Tingstad m.fl.). Siden da har hettemåkekolonien variert i antall individer, og et par år flyttet en del av kolonien til Storholmen. I 2019 var høyeste observerte antall 220 individer ifølge Artsobservasjoner. De 2-3 siste årene har kolonien i Måsdammen tatt seg noe opp igjen og var på 400 individer i 2021. Vi kjenner lite til hva som skjer i løpet av hekkeperioden, om det foregår

predasjon fra kråke, oter eller rovfugler. Dermed vil det omsøkte tiltaket bidra positivt med mer kunnskap om denne viktige lokaliteten for hettemåker, en kritisk truet art ifølge Norsk rødliste for arter 2021.

Det er få verneområder vi har så mye kunnskap om som Tautra, og Måsdammen er et av delområdene på Tautra som det har vært mye fokus på. Vi anser kravet til kunnskap for å gjøre et vedtak i saken, jf nml § 8, til å være oppfylt. Vi tillegger dette prinsippet stor vekt, og mindre vekt på føre-var-prinsippet, jf nml § 9, som først og fremst er aktuelt når tilstrekkelig kunnskap mangler.

Hettemåkekolonien i Måsdammen virker å være ganske robust med hensyn på beliggenheten nær aktivitetene på gården og på dyrket mark langs store deler av dammen. Ved forstyrrelser vil hettemåkene kunne ta til vingene, men raskt gå til ro igjen når forstyrrelsen er over. Alle forstyrrelser som fører til at egg i reirene avdekkes, medfører imidlertid stress for rugende fugler og til at faren for predasjon øker. Risikoen for at det omsøkte tiltaket skal føre til denne typen belastning på hekkende fugler i nærheten, mener vi vil være liten utfra beskrivelsen i søknaden. Virkningen av ferdsele i forbindelse med montering av kamera midt i mai og kjøring med drone er vurdert opp mot prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning, jf nml § 10. Vi legger ikke betydelig vekt på dette momentet da vi har tillit til at NINA med sin kunnskap tar nødvendige hensyn.

Tiltakshaver skal bære kostnadene ved miljøforringelse, ifølge nml § 11, et prinsipp som vi vurderer til å være lite relevant for dette tiltaket siden dette ikke dreier seg om fysiske inngrep. Vi vurderer kravet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, ifølge nml § 12, til å bli oppfylt når vilkårene 1 og 2 blir etterfulgt.

Statsforvalteren i Trøndelag finner å kunne gi dispensasjon til tiltaket som vi vurderer til ikke å stride mot vernevedtakets formål og ikke til å kunne påvirke verneverdiene nevneverdig.

Klageadgang

Det er klagerett på vedtaket i medhold av forvaltningslovens Kap. VI. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, og sendes Statsforvalteren i Trøndelag, innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Gry Tveten Aune (e.f.)
seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Hilde Ely-Aastrup
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

SNO lokalt
Frosta kommune
Geir Olav Røst

Fånesvegen 1
Tautervegen 474

7633 FROSTA
7633 FROSTA

